

9.4.2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Opetus- ja kulttuuriministeriö lp 7.3.2013 OKM/122/040/2011

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TUTKINTOJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMISEEN LIITTYVÄ KUULEMISTILAISUUS

Opetushallitukseen on saapunut (13.3.2013) kutsu opetus- ja kulttuuriministeriön ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittämiseen liittyvään kuulemistilaisuuteen. OKM (7.3.2013, OKM122/040/2011) on pyytänyt kirjalliset näkemykset tutkintojärjestelmän kehittämisestä tahoilta, jotka eivät osallistu kuulemistilaisuuteen.

Lausuntonaan Kauneudenhoitoalan koulutustoimikunta toteaa seuraavaa.

Kauneudenhoitoalan koulutustoimikunta kiittää mahdollisuudesta antaa näkemyksensä tutkintojärjestelmän kehittämisestä. Koulutustoimikunnan näkemyksen mukaan tutkintojärjestelmän kehittämistä koskevat esitykset ovat pääosin kannatettavia ja ne selkeyttävät tutkintojärjestelmää kokonaisuutena.

Ammatillisen tutkinnon määritelmä

Ammatillisen tutkinnon määritelmää ja tutkintotyyppien kriteerien selkeyttämistä pidetään tärkeänä. Lähtökohtana kolmen tutkintotyyppin; perustutkinto, ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto säilyminen on hyvä. Tutkintotyypeille laaditut kriteerit nähdään tärkeiksi.

Ammatillisen tutkinnon määritelmä laajempaa alakohtaista osaamista kuvaavana on hyvä: määritelmä yhtenäistää ammattialaa ja sen kuvaamista sekä selkiyttää kokonaisuutta.

Kaikille ammatillisille tutkinnoille yhteinen osaaminen

Yhteinen osaaminen on tarpeellista määritellä kaikkiin tutkintoihin. Yhteisen osaamisen määrittely voi myös olla jossakin määrin rajaava, koska eri tutkintojen painopisteet osaamisvaatimuksissa ovat erilaisia.

Teknologiaosaamista toivotaan lisättävän. Nykypäivänä sosiaalinen media ja verkko ovat oleellinen osaamisalue työelämässä. Virtuaalisuus tulee vain lisääntymään.

Perustutkinnon kriteerit

Tällä hetkellä työelämä vaatii valmistuvalta lähes aina ammattitutkinnon vaatimuksia hiusalalla.

Perustutkinnon kriteerit on määritelty hyvin.

20.6.2012

11/426/2012

Ammattitutkinnon kriteerit

Ammattitutkinnon osaamisvaatimukset työelämässä ovat hyvin lähellä perustutkinnon vaatimuksia.

Erikoisammattitutkinnon kriteerit

Esitetyt kriteerit hyvät ja riittävät erikoisammattitutkinnossa.

Tutkintorakenneasetukset

Tutkintorakenneasetuksen esitykset ovat hyvät.

”Tutkinnon peruste” on parempi kuin ”opetussuunnitelman peruste”

Uudistus vie tutkintojärjestelmää yhdenmukaiseen ja toivottuun suuntaan.

Tutkintojen jaottelu koulutus- ja opintoaloittain

Esitykseen ei lisättävää.

Tutkintojen ja osaamisalojen nimet

On olemassa vaara, että osaamisalat laajenevat niin suuriksi, että opetettava aines jää ajan puutteen vuoksi vain pintariipaisuksi, jolloin ammattiosaaminen vähenee.

”Osaamisala” on hyvä termi, tuo edelleen tutkintoja lähemmäksi toisiaan

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoilla olisi hyvä olla myös nimikkeet sekaannusten välttämiseksi ja selkeyttämässä tilannetta työelämässä.

Tutkintonimikkeet

Joissakin alan erikoisammattitutkinnoissa, kuten kauneudenhoitoalalla perinteinen mestarintutkinto nimike olisi tärkeää säilyttää jatkossa.

Tutkintonimikkeet tulee ottaa käyttöön ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa silloin, kun se on tarkoituksenmukaista; tuottavat lisäinformaatiota joko työelämälle, tutkinnon suorittajalle tai koulutus- ja urapolkua suunnitteleville.

Tutkintotyyppien ja tutkintojen laajuus

Ecvet – mitta laajuudessa on hyvä uudistus, se lisää tutkintojen vertailtavuutta.

Tutkintojen muodostumisen perusyksiköt

Esitys on hyvä. ”Tutkinnon osa” on jo melko vakiintunut termi ja toiminut hyvin.

Hiusalalla tutkinnon eri osat kietoutuvat niin tiiviisti osaamisessa yhteen, että niitä ei voi erottaa toisistaan. Yhdellä asiakaskäynnillä käytetään aina osaamista useista tutkinnon osista.

20.6.2012

11/426/2012

Suppeat tutkinnon osat tulisi saada yhtenäisemmiksi laajemmiksi kokonaisuuksiksi, sirpaleisuutta tulisi vähentää myös ammattitaitoa täydentävien tutkinnon osien osalta. Vaiheittainen tutkinnon suorittaminen tulisi olla mahdollista. Se edellyttää tutkinnon suorittamisen reunaehtojen määrittämistä ja rahoitusjärjestelmän uudistamista.

Pakollisuus ja valinnaisuus

Muistettava, että ammatissa on aina paljon sitä ns. perusosaamista, jota ilman ei selviä. Onko valinnaisuus aina hyvä asia? Valinnaisuuden lisäämisessä on tärkeää, että pidetään huoli siitä, että kaikilla valmistuneilla on kuitenkin riittävä perusammattitaito. Valinnaisuutta tulisi lisätä niihin tutkintoihin, joissa se on tällä hetkellä hyvin vähäistä.

Tutkinnon perusteiden sisältö

Kannatetaan esitystä.

Perusteiden valmisteluprosessi

Tutkintojen sisältöjen päällekkäisyyttä tulee vähentää. Nykyisissä ammatillisissa tutkinnoissa on paljon päällekkäisyyttä ja lähellä olevien tutkintojen tarkastelu on tarpeen.

Puheenjohtaja

Arja Laurila-Rantala

Sihteeri

Anne Mårtensson